

Rynek cukru

Czynniki podażowo-popytowe

Produkcja cukru

Produkcja cukru w Polsce w roku gospodarczym 2016/2017¹ kształtuje się na poziomie wyższym niż przed rokiem. Według wstępnych danych GUS, łącznie w okresie od września 2016 r. do stycznia 2017 r. wyprodukowano 2 011 tys. ton cukru², o 43% więcej niż przed rokiem.

Według wstępnych danych producentów cukru przesłanych do ARR krajowa produkcja cukru z buraków w roku gospodarczym 2016/2017³ (powiększona o produkcję przeniesioną z poprzedniego roku gospodarczego) będzie o 24% większa niż w roku 2015/2016 i wyniesie 2 050 tys. ton.

Komisja Europejska przewiduje wyższy poziom produkcji cukru również w UE. Zgodnie z prognozą KE z 22 grudnia 2016 r., unijna produkcja cukru w roku gospodarczym 2016/2017 wyniesie 16,7 mln ton wobec 14,9 mln ton w roku 2015/2016. Po uwzględnieniu przeniesienia (0,9 mln ton cukru z roku 2015/2016), całkowita produkcja cukru w UE osiągnie poziom 17,6 mln ton, z tego 13,2 mln ton stanowić będzie produkcję kwotową, a 4,4 mln ton produkcję pozakwotową.

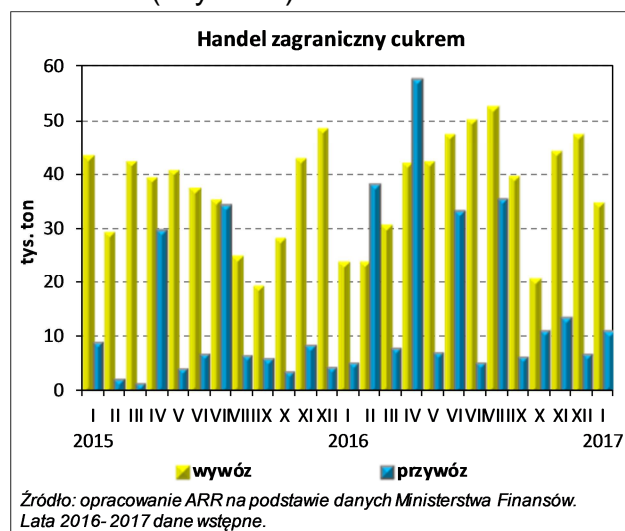
¹ Na rynku cukru rok gospodarczy trwa od 1 października do 30 września roku następnego.

² Dane mogą obejmować również cukier wyprodukowany z surowca pochodzącego z importu, w tym z trzciny cukrowej.

³ Produkcja polskich producentów wykonana w zakładach własnych dla siebie oraz produkcja dla polskich producentów wykonana usługowo przez innych producentów. Wskazana ilość nie obejmuje produkcji wykonanej usługowo przez polskich producentów dla innych producentów.

Handel zagraniczny

Według wstępnych danych Ministerstwa Finansów, od początku roku gospodarczego 2016/2017 (tj. od października 2016 r. do stycznia 2017 r.) eksport cukru ukształtował się na poziomie 147 tys. ton i był o 2,5% większy niż w analogicznym okresie poprzedniego roku gospodarczego. Wartość eksportu wzrosła o 19%, do 74 mln EUR. W styczniu 2017 r. średnia cena cukru eksportowanego do UE wyniosła 433 EUR/t i była o 21% niższa niż w grudniu 2016 r. i o 16% niższa niż przed rokiem. Do krajów pozaunijnych cukier eksportowano po cenie 495 EUR/t, o 7% wyższej niż w poprzednim miesiącu i o 33% wyższej niż rok wcześniej. Głównymi kierunkami eksportu cukru w analizowanym okresie były Niemcy (38 tys. ton), Włochy (18 tys. ton), Belgia (13 tys. ton), Izrael (11 tys. ton), Litwa (9 tys. ton) oraz Mołdawia (7 tys. ton).

W okresie pierwszych czterech miesięcy roku gospodarczego 2016/2017 import

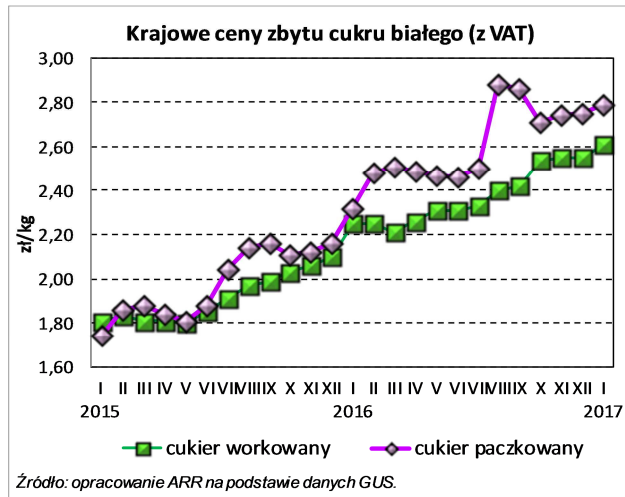
cukru, w porównaniu z analogicznym okresem roku 2015/2016, wzrósł blisko dwukrotnie. W okresie od października 2016 r. do stycznia 2017 r. do Polski zaimportowano 43 tys. ton cukru (o wartości 25 mln EUR) wobec 22 tys. ton w analogicznym okresie poprzedniego roku gospodarczego. Cukier importowano do Polski przede wszystkim z Litwy (19 tys. ton), Niemiec (9 tys. ton), Czech (5 tys. ton) oraz z Ukrainy (3 tys. ton).

W roku 2016/2017 (stan na koniec stycznia br.) saldo wymiany handlowej cukrem było dodatnie i wyniosło 104 tys. ton oraz 49 mln EUR wobec 121 tys. ton i 50 mln EUR.

Tendencje cenowe

Krajowe ceny cukru

W styczniu 2017 r. w Polsce odnotowano umiarkowany wzrost cen zbytu cukru.

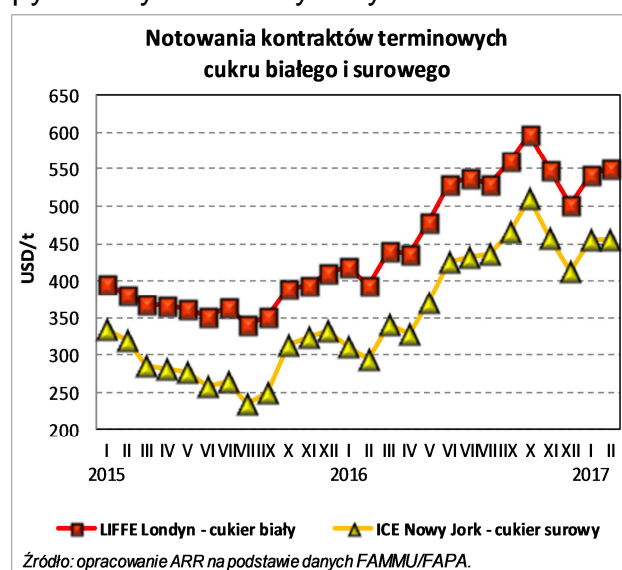

Według danych GUS w styczniu 2017 r. średnia krajowa cena zbytu cukru workowanego ukształtowała się na poziomie 2,61 zł/kg (z VAT) o 2,4% wyższym niż miesiąc wcześniej i o 16% wyższym niż przed rokiem. Mniejszy wzrost cen notowany był w przypadku cukru paczkowanego. W pierwszym

miesiącu br. cukier paczkowany średnio w kraju zbywano po 2,79 zł/kg, tj. o 1,5% drożej niż w grudniu 2016 r. i o 20% drożej niż rok wcześniej.

Ceny cukru na giełdach światowych

Ceny cukru białego na monitorowanych giełdach światowych w lutym 2017 r., kształtowały się na wysokim poziomie, który wynikał z prognoz globalnego deficytu na rynku cukru w sezonie 2016/2017 oraz popytu na rynku rzeczywistym.

Na giełdzie LIFFE w Londynie w lutym 2017 r. średnia cena cukru białego (w trzymiesięcznym kontrakcie terminowym) wyniosła 551 USD/t (2 236 zł/t) i była o 2% wyższa niż w styczniu br. Natomiast na giełdzie IntercontinentalExchange (ICE) w Nowym Jorku średnia cena trzymiesięcznych kontraktów terminowych na cukier surowy utrzymała się tak jak przed miesiącem na poziomie 456 USD/t (1 851 zł/t). Giełdowe ceny cukru białego w lutym br. były wyższe niż przed rokiem o 40%, a surowego o 55% wyższe.

Działania ARR na rynku cukru**Administrowanie przywozem cukru**

Agencja Rynku Rolnego administruje pozakwotowym przywozem preferencyjnym cukru m.in. z Państw Afryki, Karaibów i Pacyfiku (AKP) nienależących do krajów najślabiej rozwiniętych. W roku gospodarczy 2016/2017 (do 28 lutego 2017 r.) ARR wydała łącznie 23 pozwolenia na preferencyjny przywóz 2,7 tys. ton cukru nieprzeznaczonego do rafinacji, w tym 21 pozwoleń na przywóz 1,7 tys. ton z Mauritiusa, 1 pozwolenie na przywóz blisko 1 tys. ton cukru z Ukrainy w ramach kontyngentu na bezcłowy import cukru przemysłowego oraz 1 pozwolenie na przywóz 43 ton z Suazi.

Administrowanie wywozem cukru

Do zadań ARR należy także nadzorowanie wywozu cukru pozakwotowego. W roku gospodarczy 2016/2017 Komisja Europejska ustaliła limit wywozu cukru pozakwotowego na poziomie 650 tys. ton⁴. Z tej ilości krajowi przedsiębiorcy uzyskali pozwolenia na eksport 83,1 tys. ton cukru pozakwotowego. Zgodnie z danymi z 28 lutego 2017 r. w ramach pozwoleń wydanych na rok 2016/2017 z kraju wywieziono 50,1 tys. ton cukru pozakwotowego.

Komisja Europejska opublikowała rozporządzenie wykonawcze (UE) nr 2017/430

⁴Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2016/1713 z dnia 20 września 2016 r. ustalające limit ilościowy dla wywozu cukru pozakwotowego i izoglukozy pozakwotowej na okres do końca roku gospodarczego 2016/2017.

ustalające drugą transzę eksportu pozakwotowego cukru w sezonie 2016/2017. Przedmiotem wywozu może być pozakwotowy cukier biały w ilości 700 tys. ton⁵. Tak więc w roku gospodarczym 2016/2017 podobnie jak w poprzednich latach, całkowity limit wywozu cukru pozakwotowego w UE wynosi 1 350 tys. ton.

Przetwarzanie cukru przemysłowego

Jedną z możliwości zagospodarowania cukru pozakwotowego jest przetwarzanie cukru przemysłowego. W mechanizmie tym uczestniczą zatwierdzeni producenci cukru (jako dostawcy surowca) oraz zatwierdzeni przetwórcy produkujący z dostarczonego cukru produkty końcowe określone w załączniku rozporządzenia Komisji (WE) nr 967/2006.

Na rok gospodarczy 2016/2017 zawarto jedenaście umów między krajowymi producentami oraz przetwórcami cukru na dostawę 18,4 tys. ton surowca, cztery umowy między krajowym producentem cukru a zagranicznymi przetwórcami na dostarczenie 19,5 tys. ton cukru oraz pięć umów między zagranicznymi producentami cukru a krajowymi przetwórcami na dostarczenie 5,1 tys. ton cukru.

⁵Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2017/430 z dnia 10 marca 2017 r. zmieniające rozporządzenie wykonawcze (UE) 2016/1713 ustalające limit ilościowy dla wywozu cukru pozakwotowego i izoglukozy pozakwotowej na okres do końca roku gospodarczego 2016/2017.

Średnie ceny zbytu cukru białego

Rok	Miesiąc	Cukier w workach 50 kg				Cukier w paczkach 1 kg			
		w zł/kg		zmiana ceny w %		w zł/kg		zmiana ceny w %	
		bez VAT	z VAT	miesięczna	roczna	bez VAT	z VAT	miesięczna	roczna
2013		2,8	3,07	x	-5,8	2,77	3,00	x	-14,4
2014		1,93	2,08	x	-32,2	1,80	1,95	x	-35,0
2015	I	1,68	1,81	1,7	-28,7	1,61	1,74	4,2	-26,3
	II	1,69	1,83	1,1	-25,0	1,72	1,86	6,9	-20,2
	III	1,68	1,81	-1,1	-22,0	1,74	1,88	1,1	-12,6
	IV	1,68	1,81	0,0	-15,0	1,70	1,84	-2,1	-5,2
	V	1,67	1,80	-0,6	-13,5	1,68	1,81	-1,6	-8,6
	VI	1,71	1,85	2,8	-9,8	1,74	1,88	3,9	-3,6
	VII	1,77	1,91	3,2	-5,4	1,89	2,04	8,5	10,3
	VIII	1,82	1,97	3,1	0,0	1,98	2,14	4,9	15,7
	IX	1,84	1,99	1,0	2,6	2,00	2,16	0,9	18,0
	X	1,88	2,03	2,0	8,0	1,95	2,11	-2,3	19,9
	XI	1,91	2,06	1,5	14,4	1,96	2,12	0,5	26,2
	XII	1,94	2,10	1,9	18,0	2,00	2,16	1,9	29,3
2015		1,77	1,91	x	-7,9	1,83	1,98	x	1,7
2016	I	2,08	2,25	7,1	24,3	2,15	2,32	7,4	33,3
	II	2,08	2,25	0,0	23,0	2,30	2,48	6,9	33,3
	III	2,05	2,21	-1,8	22,1	2,32	2,51	1,2	33,5
	IV	2,09	2,26	2,3	24,9	2,31	2,49	-0,8	35,3
	V	2,14	2,31	2,2	28,3	2,29	2,47	-0,8	36,5
	VI	2,14	2,31	0,0	24,9	2,28	2,46	-0,4	30,9
	VII	2,16	2,33	0,9	22,0	2,31	2,50	1,6	22,5
	VIII	2,22	2,40	3,0	21,8	2,67	2,88	15,2	34,6
	IX	2,24	2,42	0,8	21,6	2,65	2,86	-0,7	32,4
	X	2,35	2,54	5,0	25,1	2,51	2,71	-5,2	28,4
	XI	2,36	2,55	0,4	23,8	2,54	2,74	1,1	29,2
	XII	2,36	2,55	0,0	21,4	2,55	2,75	0,4	27,3
2016		2,19	2,37	x	23,6	2,41	2,60	x	31,3
2017	I	2,42	2,61	2,4	16,0	2,58	2,79	1,5	20,3

Źródło: opracowanie ARR na podstawie danych GUS.